

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 23/2017
14.11.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић, Биљане Синановић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Бранка Чегара, због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. ОК. 496/17 од 29.08.2017. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 14/16 од 28.10.2016. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2017. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. ОК. 496/17 од 29.08.2017. године и утврђује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 14/16 од 28.10.2016. године повређен закон из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 14/16 од 28.10.2016. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног Бранка Чегара, адвоката Зорана Којића и Драгана Стојановића, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К. По1 98/14 од 19.02.2014. године, тако што је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење окривљеног Бранка Чегара, са личним подацима као у првостепеној пресуди на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ и одлучио да сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене правноснажне пресуде захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац Ктз. ОК. 496/17 од 29.08.2017. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 439. тачка 2) ЗКП у вези чл. 16, 84, 162. и 164. ЗКП и члана 2. тачка 7. Закона о организацији и надлежности државних органа у

сузбијању организованог криминала, корупцији и тешких кривичних дела и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП почињену у корист окривљеног Бранка Чегара, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев усвоји и утврди да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 14/16 од 28.10.2016. године повређен закон у смислу одредби члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног Бранка Чегара.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП, доставио браниоцу окривљеног Бранка Чегара, адвокату Зорану Којићу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа сходно одредби члана 490. ЗКП, о којој, у смислу одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Наиме, по оцени Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење побијаном правноснажном пресудом повредио закон из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног на тај начин што иако је нашао да шест разговора прибављених применом мере тајног надзора комуникације према окривљенима Момчилу Рајићу и др, а по одлуци судије за претходни поступак о одређивању ове мере, не могу бити доказ у кривичном поступку који се води против окривљеног Бранка Чегара, исте није, сходно одредби члана 84. став 2. ЗКП издвојио из списка предмета, ставио у посебан запечаћени омот и дао на чување код судије за претходни поступак до правноснажног окончања кривичног поступка, након чега се такви докази уништавају и о томе се саставља записник, а што је био дужан да учини, због чега је овај суд нашао да на изнети начин другостепени суд у побијаној правноснажној пресуди није навео разлоге о овој чињеници и да је на тај начин учинио повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, на шта се основано захтевом за заштиту законитости указује.

Стога је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. ОК. 496/17 од 29.08.2017. године и утврдио повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног Бранка Чегара.

С тим у вези, по оцени овога суда, без основа је истицање у захтеву за заштиту законитости да се наведени докази не могу сматрати случајним налазом у смислу одредбе члана 164. ЗКП у вези члана 162. ЗКП и члана 2. тачка 7. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупцији и других тешких кривичних дела, истицањем да законодавац не дефинише појам доказа, већ да

чланом 83. ЗКП прописује шта је предмет доказивања, док одредбом члана 84. став 1. КЗ под називом "незаконити докази" законодавац прописује да докази које су прибавили противно члану 16. став 1. ЗКП не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Наиме, одредбом члана 2. тачка 7. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупцији и других тешких кривичних дела ("Службени гласник РС" 42/2012... 32/2013) прописано је да се тај закон примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела против државних органа (члан 322. ст. 3. и 4. и члан 323. ст. 3. и 4. Кривичног законика) и за кривично дело против правосуђа (чл. 333. и 335, члан 336. ст. 1, 2. и 4. и чл. 336б, 337. и 339. КЗ), ако су извршена у вези са кривичним делима из чл. 1. до 6. овог закона.

Како је окривљеном Бранку Чегару оптужним предлогом Тужилаштва за организовани криминал Кт 4/14 од 03.02.2014. године стављено на терет да је оправдано сумњив да је извршио кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је побијаном правноснажном пресудом ослобођен да га је починио у смислу одредбе члана 432. тачка 2) ЗКП, а да је окривљени Момчило Рајић у другом кривичном поступку закључио споразум о признању кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и шест месеци и новчана казна у износу од 2.000.000,00 динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и четири месеца у коју му се урачунава и време проведено у притвору и новчана казна у износу од 2.000.000,00 динара, то, по налажењу овога суда, а супротно наводу из захтева Републичког јавног тужиоца окривљеном Бранку Чегару није стављено на терет да је оправдано сумњив да је предметно кривично дело - давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ извршио у вези са кривичним делима из чл. 1. до 6. наведеног закона, нити у вези са кривичним делима прописаним одредбом члана 162. ЗКП.

Поред тога, по оцени Врховног касационог суда, а супротно наводу из захтева Републичког јавног тужиоца, без утицаја је на оцену суда да ли се ради о доказу на коме се пресуда не може заснивати околност да је другостепени суд у правноснажној пресуди поред законом прописаних израза: "докази који не могу бити коришћени у поступку (чл. 84. и 237) и докази на којима се не може заснивати пресуда (члан 438. став 2. тачка 1), увео и трећи појам "не може бити доказ у поступку", који Законик о кривичном поступку не познаје, обзиром да је у овом законнику као битна повреда одредаба кривичног поступка у члану 438. став 2. тачка 1) ЗКП изричито наведено да ова повреда постоји, ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама овог законика не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би без тог доказа била донесена иста пресуда, а да из непрецизно наведене формулације: "не може бити доказ у поступку", иако овај појам ЗКП не познаје несумњиво произилази, по оцени овога суда, а супротно наводима из захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца да се овај појам, који законодавац није прописао, свакако односи на појам доказа на коме се пресуда не може заснивати.

Осим тога, по оцени Врховног касационог суда, без основа је истицање захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца да се не могу прихватити наводи апелационог суда да се истинитост исказа тада сведока, сада окривљеног Бранка Чегара у конкретном случају оспорава само чињеницама утврђеним у наведеној пресуди која је резултат споразума о признању кривице, као и то да пресуда којима су осуђени Момчило Рајић и Дејан Рајић немају правну снагу као пресуде које су донете након контрадикторног поступка, због чега се чињенице које такве пресуде садрже морају проверавати, као и да недостаје ваљано и на закону засновано образложење суда зато што један исти доказ у два поступка нема исту правну снагу, код чињенице да је други поступак настао као последица поступања окривљеног Бранка Чегара у првом поступку и оквиру изнетог, да код оцене виности окривљеног у односу на кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ у поновном поступку није утврдио да ли је окривљени у смислу одредбе члана 100. тада важећег ЗКП био у обавези да као сведок одговара на поједина питања која би га евентуално изложила кривичном гоњењу, а да је на главном претресу одржаном дана 01.11.2010. године потврдио да је својеручно потписао записник сачињен од стране истражног судије Драгана Лазаревића.

Наиме, одговарајућим одредбама ЗКП различито су дефинисана права и обавезе окривљеног и сведока и то одредбом члана 86. став 1. ЗКП прописано је да се окривљени саслушава усмено, са пристојношћу и уз пуно поштовање његове личности, те да има право да се при саслушању користи својим белешкама док је ставом 2. наведеног члана прописано да приликом саслушања ће се окривљеном омогућити да се у неометаном излагању изјасни о свим околностима које га терете и да изнесе све чињенице које му служе за одбрану, дакле, из цитиране законске одредбе јасно произилази да је окривљеном дато право да се брани на начин за који сматра да је најповољнији за њега, и да следствено томе може и да не говори истину.

Следствено цитираним законским одредбама, по оцени Врховног касационог суда, а супротно наводу из захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца споразум о признању кривице Ктс 19/10 Ск 6/11 од 01.12.2011. године закључен између Тужилаштва за организовани криминал и окривљеног Момчила Рајића који је пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење Спк По1 5/11 од 05.12.2011. године усвојен и у оквиру тог поступка исказ који је Бранко Чегар дао у својству сведока није се могао користити као доказ у поступку који се водио против окривљеног Бранка Чегара због оправдане сумње да је извршио кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, с обзиром на дуалитет процесних улога које је окривљени имао у ова два поступка и то улогу сведока у поступку који се водио против окривљеног Момчила Рајића и улогу окривљеног у поступку који се водио против њега, а по оптужном предлогу Тужилаштва за организовани криминал Кт 4/14 од 03.02.2014. године, па самим тим ни читање исказа тада сведока Бранка Чегара датом у поступку који се водио против окривљеног Момчила Рајића, а како је то већ наведено.

Такође, Републички јавни тужилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да су разлози пресуде противречни изреци наводима да је суд окривљеног Бранка Чегара ослободио на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП, јер није доказано да је окривљени учинио кривично дело за које је оптужен, док је у разлозима пресуде на страни

5 навео да првостепени суд приликом доношења побијане пресуде није имао у виду примедбе другостепеног суда код оцене виности окривљеног у односу на кривично дело у питању, односно није извесно утврдио да је окривљени поступао са умишљајем, па како кривица представља конститутивни елемент кривичног дела, то је суд овог окривљеног морао ослободити на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП, на који начин је суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, из образложења правноснажне побијане пресуде јасно произилази да је суд овог окривљеног ослободио због тога што није доказано да је исти извршио предметно кривично дело (стр. 5 пасус трећи образложења пресуде), дакле, управо по законском основу из члана 423. тачка 2) ЗКП које је и навео у изреци пресуде.

И на крају, Врховни касациони суд неоснованим оцењује истицање захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца да је побијаном правноснажном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, будући да је, по оцени овога суда, правилно другостепени суд правноснажном пресудом нашао да нема доказа да је окривљени Бранко Чегар починио кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ и на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП ослободио га од оптужбе, дакле, сходно одредби члана 439. тачка 2) ЗКП у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе применио закон који се може применити.

Руковођен изнетим разлозима, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.